

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zapolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 28 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre ... 150 D Havi ... 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délelőtt	Ára 1 Din

Őszi irás.

Öreg emberek sóhajtozó, szomorú hangulatban beh sokszor mesélnek továbbint, soha vissza nem térő, szép időkről, amikor még álomszerű gondtalansággal szaladt velük az élet a boldogság virágos mesgyéjén, a gond pedig mint valami mesebeli gonosz kísértet valahol a képzelet messze tájain félszegen és tétlenül botorkált. Az öregek a multba küldik vissza hervadó lelküket, ők a jelen ezer bajával, zúgó életküzdelmével szemben sóhajtozva emlegetik az azelőtti egyszerű és csöndes, derűs és kedves életet, a nyugodt kontemplációt, a kenyéért való fegyvertelen küzdelmet, azt az eliziumi állapotot, amikor még a kenyér szinte égi mannaként hullott a halandó ember ölébe.

Nappal még csodaszép őszi verőfény melengeti tagjainkat, de éjszakánként már sivitó szélvész kopog az ablakunkon. A közeledő tél kegyetlen hírnöke megfujja sikitó fanfarsait és így jelzi ijesztő intellemmel a szívtelen Nagyur érkezését Csontos, kemény öklével a szél rázza-e ablakainkat, vagy a gond? Itt van a fűtés ideje, az élet mérhetetlenül drága, telik-e kegyerre, ruhára, fűtőanyagra? Nyugodt-e az álmod, ha a holnapra gondolsz, ha magad elé képzeld azt a végelethatalmatlan csatateret, ahol fáradt két karoddal, lüktető aggyal neked is a küzdő hősök közé kell beállanod? Lohogva törtetsz a mindennapi kenyér után és közben inad megrogygyan, lélekzeted elfogy és tanács-talanul nézel körül az élet tar szántóföldjén, ahol számodra már nem érik kalász, ahol a többi, gyorsabb, mohóbb kezű törtető előled már régen learatott minden vetést. S míg a gond mázsás lidérenyomása megfekszi a lelket, amíg feszült idegekkel állod az életért való nagy harcot, veszendőbe megy éned legszébb, legértékesebb része.

Aki két kezének szüntelen munkájával vagy agyának szűk véráldozatával vivja meg a lét mindennapos harcát, a teste fáradtságán és a lelke csüggedésén át érzi, hogy a világ hatalmas üzemében valami végzetes zavar állott be, hogy a mérhetetlen arányú gazdasági gépezet, amely eddig az emberek milliói részére kenyeret termelt, most milliók élő testét ragadja kezei alá. Volt idő, amikor a munka gyönyörű polifóniája egyetlen mélyzengésű himnuszoként betöltötte a világot, ma zúgó sóhajok és éles sikolyok kórusa, mint valami félelmes és kísérteties halotti dal, lendül ég felé. Volt idő, amikor még az élet hőmpölygő aranyfolyója a legfinomabb aranyhomokot rakta le házuk falai alá,

ma fekete iszappal érkeznek el hozzáink a lét zavaros hullámai.

Nagyot fordult a világ kerekere s ma már mindannyiunk tépett lelke visszhangozza az öregek bus siráimait. A gondtalanság azurkék mennyboltjára régesrég felvonultak a tépelődés sötét fellegei és mi szomorúan érezzük, hogy mi már többé nem heveredünk le az élet gyönyörű napsütésében, mi rosszkor született, szegény emberek, magunkhoz öleljük gyermekeinket és

szélben és éjen át visszük őket a jövőndő szebb országára felé.

Az álmodozó lelkü álomlátók úgy hiszik, hogy a feldult föld tés-tén egyszer majd beheged minden égő seb, hogy a történések lázas, zajongó ritmusát felváltja a békének mélységes, isteni csöndje és hogy a régi boldogság fog visszatérni az emberek lelkébe is. Oda, abba a csodaszép világba akarjuk gyermekeinket ármenteni.

Elmarad a képviselők varsói utazása.

Egyenlenségek a képviselők között.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, nov. 9.

A bolgár incidens ügye a szófiai kormány megnyugtató válaszjegyzékével és teljes elégtétel szolgáltatással békésen elsimult. A két állam között visszaállt a régi viszony, amit legjobban bizonyít az a tény, hogy a közeledést szolgáló gazdasági tárgyalások, melyek a nagy port felvert események óta szüneteltek, újra megindultak és a kölcsönös megértés folytán a befejezéshez közelednek.

A parlamenti szünet egyhangúságába csak a bizottságok munkája hoz némi változatosságot, a pénzügyi bizottság tevékenyen folytatja működését, a költségvetés nagyobb részén már tuljuttott s ha továbbra is ily tempóban haladnak a tárgyalások, rövidesen befejezi a törvényjavaslat vitáját.

A képviselői klubokba csak azok

A jövő évben egyesítik a naptárt.

Beograd, nov. 9.

Az utóbbi időben a görög keleti egyházi körök sokat foglalkoznak a két naptár egyesítésével. A Sremski Karlovciban legutóbb tartott püspöki értekezleten elvben el is fogadták az erre vonatkozólag benyújtott előterjesztést, a reform végrehajtását illetőleg azonban többféle kombináció került forgalomba.

Dozsín metropolita tegnap Karlovciból Beogradba érkezett, mely alkalommal felkereste beogradi munkatársunk és kérdést intézett hozzá a naptáregyesítésre vonatkozólag.

Dozsín metropolita kijelentette, hogy a naptár egyesítését csak a jövő évben tudják keresztülvinni, mert előbb érintkezésbe kell lépniök a román és bolgár egyházakkal, hogy közösen vigyék keresztül a reformot. A naptáregyesítés azért

a képviselők járnak be, akik Varsóba készülődtek és emiatt a szkupstina szünet alatt is Beogradban maradtak. Ma délelőtt tartották a parlament kistermében a megbeszélő ülést, hogy véglegesen megállapítsák az utazás programját. A házelnökség dr. Kobaszića titkárt delegálta a bizottságba, Kobaszića azonban nem fogadta el a megbízást. Politikai körökben azal indokolják a Ház titkárának elhatározását, hogy — mint maga Kobaszića is kijelentette — nem akar egy társaságban utazni Mehmed Spahoval. A lapok sorozatos támadásokat intéztek ellene, perverzítással vádolták s ő egyetlen esetben sem védelmezte magát. Megbízható helyről szerzett értesülés szerint a delegáció mai ülésén elhatározta, hogy bizonytalan időre elhalasztja az utazást.

is nehézségekbe ütközik, mert a másfélezer éves használat folytán a nép ragaszkodik a tradicionális naptárhoz.

Pribicevity Svetožár kormányalakítási terve.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 9.

Pribicevity Svetožár a demokrata egyetemi hallgatók klubjában tegnap délelőtt nagyszabású beszédet mondott. Ismertette a haladó ifjúság 1897-iki mozgalmát, a koalíció megalakulását és a háború kitöréséig folytatott munkáját, majd áttért a mostani politikai helyzet vázolására. Radicsról mindössze annyit mondott, hogy politikája hibás. Beszéde végén élesen támadta a radikális-pártot, különösen pedig Pasity politikáját. Végül hangoztatta, hogy egy nacionalista koncentrációs kormány megalakítása volna szükséges.

A román kormány megvizsgálja a kisebbségek sérelmeit.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Bukarest nov. 9.

Tartarescu, az ujonnan kinevezett államtitkár az eskü letétele után Bratiannu Jonel miniszterelnökkel megbeszélte a szükséges teendőket.

Hir szerint megállapodtak abban hogy Tartarescu meglátogatja a csatolt területeket, hogy a helyszínen tanulmányozza a kisebbségek helyzetét. A megállapodás értelmében az államtitkár már a jövő év folyamán megkezdi körútját és elsősorban Erdélyt és Bánátot fogja meglátogatni. Tartarescu közölte a sajtó képviselőivel, hogy a napokban hosszabban be fog számolni a jövő programjáról.

Az Ujedinjena-bank újabb áldozata.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, nov. 9.

A zagrebi „Morgen” írja: A beogradi tőzsdén a „Srpska Banka” részvényeit nyolcvan dinárért kinnálták, míg az érdeklődők csak negyven dinárt ajánlottak. A hatalmas árkülönbség, mely a kínálat és kereslet között mutatkozott, a közgazdasági körökben különféle kommentárokat váltott ki. Így többek között azt híresztelték, hogy a Srpska Banka válságos helyzetbe került és közel áll a teljes tönkremenetelhez. A bankot a beogradi „Ujedinjena Banka” finanszírozta, mely ezuttal most újabb áldozatot szedett.

A beogradi Srpska Banka nem áll kapcsolatban a hasonló nevű zagrebi pénzintézettel.

Lenin álma.

Világforradalomban reménykednek az oroszok.

Rigából táviratozzák: Az orosz forradalom hatodik évfordulójára a moszkvai lapok azt írják, hogy Lenin álma: a világforradalom valóra válik. A szovjetsajtó bizonyosra veszi, hogy a német proletárium megbuktatja a kormányt és kommunista kormány kerül Németország élére, valamennyi orosz városban plakátokat ragasztottak ki, amelyben felhívják a munkásságot, legyenek készen a kapitalistákkal küzdő német testvéreik támogatására. A falvakat népszónokok járják be, akik a parasztoknak azt magyarázzák, hogyha az óriási német ipar a proletárium kezébe kerül, akkor az orosz paraszt a német munkással összefogva, az egész világon uralkodhatik.

Tovább folyik a nyomozás a perlezi testvér-gyilkosságban.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 10.

A „Torontál” tegnapi számában megírtuk, hogy Perlez községben Nanity Zsiva földmives agyonlőtte testvérhugát, Heindl Istvánt, mert róla állítólag olyan hirt terjesztett, hogy egy törvénytelen gyermeknek az apja. A feldühödt Nanity még két asszonyt megsebesített, akik Heindlnek segélykiáltásaira futottak elő. Mindkét asszony a tettes kijelentése szerint részt vett az ellene irányuló pletykálkodásban s ezért használt velük szemben is revolvert. A golyó az egyik asszonynak csak a kezét érintette, mert amikor a revolvert ráfogta, a halálra ijedt szomszédasszony önkéntelen is arca elé emelte — mintegy védőleg — a karját. Sérülése nem súlyos természetű s így kórházba való szállítása nem is vált szükségessé. Ugyszintén jelentéktelen a másik asszony sebesülése, aki a karjára, a revolver agyával néhány ütést kapott.

A testvérgyilkosság ügyében a perlezi csendőrség folytatja a vizsgálatot. A panesevoi ügyészség utasítására a beeskereki királyi ügyészségtől az áldozat felboncolásának elrendelését kérték, ami — mint megírtuk — csütörtök délután meg is történt. A beeskereki katolikus temetőben felnyitották a sirt és megejtették a tragikus véget ért asszony holttestének boncolását. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy egy lövés érte az asszonyt, mely feltétlenül halálos volt.

A letartóztatott tettes: Nanity Zsiva kihallgatása folyamatban van. A nyomozás befejezése után átadják a panesevoi ügyészség fogházának.

Sport

Vasárnapi program. Délután fél kettőkor *Kadima—Ratarski* bajnoki mérkőzése. A Kadima csapata vasárnapi szereplése után itélve, goalokkal jobb ellenfelénél. — Három órakor *Stavija—Obility* bajnoki. A két csapat találkozása mindig eseményszámba ment. Ezuttal is szép küzdelmet ígér a mérkőzés. A mai formák alapján eldöntetlen eredmény a legrealisabb.

FTC—VAC 0:0. Tegnap délután az FTC és a VAC mérkőzött. Eredmény 0:0. Az FTC erős fölénye dacára sem ért el eredményt, mert a helyzeteket nem tudta kihasználni. Ezuttal ismét pontvesztést szenvedett, úgy hogy most már négy ponttal lemaradt az MTK-tól. Az FTC együttese állandó visszaesést mutat.

Bonyolódik az Ulain affér.

Ujabb részletek kerültek napvilágra. — Apponyit és harminc társát halálra ítélték a magyar hittlerék.

Budapest, nov. 9.

A nagy port felvert Ulain-ügyben a Magyar Távirati Iroda illetékes helyről hivatalosan a következőket közli:

A rendőrség már régen értesült a szövetkezéstről, melynek célja irreguláris csapatok segítségével a kormányrendszer erőszakos megváltoztatása és új kormány uralomra juttatása. Ulainnál a rendőrség, München felé való utaztában kompromittáló iratokat talált. Egy magyar részről származó megállapodás-tervezet volt az akfatáskájában, a melyet Ulain Ferenc, Szemere és Bogula az „Ungarischer Völkisch Nationaler Aktionsausschuss” nevében írtak alá.

A másik megállapodó fél a Baserischer Völkisch Nationaler Aktionsausschuss lett volna — melynek aláírásai azonban még hiányzanak. Ulain ez alkalommal akarta ezeket megszerezni.

A megegyezés részletesen szabályozta volna mindkét fél kötelezettségeit. A bajor szervezet katonai csapatokat és tiszteket bocsájított volna a magyaroknak rendelkezésére, hogy e hó végén olyan kormányzatot állítsanak fel, amilyent a szerződő felek célszerűnek tartanak.

A küldött csapatokon a magyar vezetők kizárólagosan rendelkeztek volna, ellenértékül Magyarország Bajorország élelmezését vállalta volna.

Mindezekből — mondja a jelentés — világosan kiderül, hogy a nevezettek idegen fegyverekkel az országban lázadást kívántak támasztani s erre vonatkozólag előkészületeket tettek, amik miatt Ulaint, Szemere és Bobulát őrizetbe kellett venni. Ulaint — fejezi be a kommuniké — nem védi a mentelmi jog, mert tetten érték.

Budapest, nov. 9.

Az „Az Est” szerint a házkutatások alkalmával egy listát találtak, amelyen

harminc képviselő neve szerepelt, legelől Apponyi, akiket halálra ítélték volna, ha a puccs sikerül. A névsorban főleg ellenzéki képviselők vannak felemlítve.

A rendőrség birtokában van a pogrom tervezete is. Az előre készített program nemesak a zsidók ellen irányult, hanem olyan egyének ellen is, akiket zsidóberenceknek neveznek, köztük több rendőrtisztviselő, akik a puccsokat leleplezték.

A „Nép” részletesen foglalkozik a nagyszabású bünygygel és fantasztikus koholmányok mondja a névsort.

Még a délután folyamán újabb szenzációs letartóztatás történt

A rendőrség őrizetbe vette **Dániel Sándor dr.-t, az ébredők ügyészét.**

Röviddel ezután előállították

Homonnay Jenő vasuti főtisztet, aki állítólag a vasutasokat szervezte meg az akció céljaira. Homonnay feladata volt állítólag, hogy a bajor segédesapatokat zavartalanul Budapestre szállítsa.

Késő délután újabb listát találtak, amelyen ötven ellenzéki és liberális politikus szerepelt, akiket elítélték volna láb alól.

A névsorban többek között **Apponyi, Vázsonyi, Rassay, Ugron, Rákosi Jenő, Vészi és más közismert politikusok neveit említették fel.**

Az este a rendőrségen előállították Adorján Gézát, az ébredők nemzetvédelmi osztályának vezetőjét és Weisz Konrád Friedrich-párti képviselőt, akinek lakásán házkutatást tartottak.

Ulaint társaival együtt, valószínűleg még az est folyamán átszállítják a pestvidéki ügyészség fogházába.

Az „Esti Kurir” értesülése szerint **Henry Ford amerikai milliárdos, automobilgyáros pénzelte a mozgalmat.**

A „8 Órai Ujság” az Ulain-üggyel kapcsolatban azt írja, hogy a házkutatásoknál talált névsorban hatvan név szerepel. A névsor felírása az, hogy a felsoroltakat siker esetén **biztonságba** kell helyezni. A rendőrség — a lap szerint — még nem állapotta meg, hogy a kommunizmusból ismeretes „gajdes” szót akarták-e a biztosítás szóval helyettesíteni, vagy pedig csak internálásról szól.

Ugyancsak a „8 Órai Ujság” szerint, nem fogják az Ulain-ügyért a Házat összehívni, mert sem a polgár ellenzék, sem a szociálisták nem esatlakoznak az összehíváshoz. A szociáldemokraták álláspontja az, hogy nem akarnak semmiképpen sem együtt szerepelni a fajvédőkkel.

Az államrendőrség a magyar főváros egész területén razzistát tartott. Több oly német alattvalót fogtak el, aki az utóbbi időben utlevél és beutazási engedély nélkül jutott Budapestre. A letartóztatottakról feltehető, hogy tagjai voltak a Hitler-csoportnak.

A rendőrség két nagyobb fegyverraktárnak is a nyomára jutott. Mindkettő Budapesten, a hatodik kerületben fekszik. Az egyikben nyolcszáz, a másikban pedig ezerkétszáz német rendszerű és gyártmányu fegyver volt.

HIREK

Esküvő. Jovanovics Ruzsicsát, Jovanovics Milenkó volt központi főszolgabíró leányát holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor vezeti oltár elé Mixes Franjo Pero srpskielemiri községi jegyző a helybeli gör. kel. plébánia-templomban.

A prágai SHS követ **Massaryknál**, Prágából jelentik: Nesity Ljubomir felhatalmazott minisztert, az SHS állam új prágai követét tegnap délelőtt különkihallgatáson fogadta Massaryk köztársasági elnök. A követ ezuttal átnyújtotta akreditáló levelét.

A **tisztviselők küldöttsége Pasitynál**, Beogradból jelentik tudósítónk: Az állami tisztviselők szövetségének egy népes deputációja Jovanovity Mihajlo egyesületi elnök vezetésével felkereste Pasity miniszterelnököt, akitől a tisztviselők új beosztásáról szóló rendelet megváltoztatását kérte.

Egyházi zene. Vasárnap, e hó 11-én délelőtt 10 órakor a helybeli róm. kath. plébánia-templomban az egyházi énekkar Griesbacher „Stella Maris” miséjét, offertoriumra Lipp „An die Gottesmutter” e. művét fogja előadni.

Az **állami tisztviselők kongresszusa.** Az állami tisztviselők december 16-án és 17-én országos kongresszust tartanak Novi Sadon.

Allatias öregember. A novsadi rendőrség ma reggel őrizetbe vette Kovács Szpaszoje nevű perlezi 56 éves földmivest, akit azzal vádolnak, hogy egy tizenegy éves leánykán erőszakot akart elkövetni.

Három külföldi ajánlat a bélyegpályázatra. Beogradból jelentik tudósítónk: A posta- és táviratügyi minisztérium még a nyáron pályázatot írt ki új postabélyegek gyártására. A pályázati felhívásra három külföldi vállalat nyújtotta be ajánlatát, egy amerikai, egy angol és egy svájci műintézet. A legkedvezőbb feltételeket a svájci cég ajánlotta és így valószínűleg ez kapja meg a megbízást.

Szervezkednek a nagybirtokosok. Osijekről jelentik: A szlavóniai és baranyai nagybirtokosok tegnap gyűlést tartottak Osijekben, amelyen elhatározták, hogy érdekeik megvédése érdekében egyesületbe tömörülnek. A szervezkedés oka az, hogy a jelenleg is fennálló horvát-szlavon mezőgazdasági egyesület csak a kisbirtokosok érdekeit tartja szem előtt.

A **püspöki methodista egyház helybeli mahazában**, Veresmartiöva (Uri) utca 13. sz. a. vasárnaptól, f. évi november 11-től kezdve november 18-ig **vallásos előadások** tartatnak. Kezdeté: vasárnapon délután 5 órakor, hétköznapokon este fél 8 órakor. Szónok: **Roth A.** pásztor Strassburgból (Elszász). Az előadásokhoz mindenki szívesen meghívatik.

Veliki Beeskerek legelegánsabb és leglátogatottabb étkezőterme

hol a legizletesebb ételek és italok lesznek a t. közönségnek felszolgálva. **Szezon-ételek 20%-al olcsóbbak, mint bárhol!** Kitűnő fajborok és állandóan frissen csapolt sör! Uri családok találkozóhelye! Elsőrangú konyha! Lakodalmak, bankettek és társasösszejövetelek stb. rendezésére legalkalmasabb hely! Figyelmes és pontos kiszolgálás! Abonnenseket kedvező feltételek mellett vállalom! — **Ma és minden este Rácz Péter** ujonnan szervezett cigányzenekara hangversenyez. Tisztelettel: **SCHEINRING GUSZTÁV ÉS DAIC ŽARKO**, a Kaszinó-vendéglő bérleti.

Postás-főiskola Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: A posta- és táviratügyi minisztérium a jövő évben távirat- és telefonista főiskolát nyit, amely egyenrangú intézet lesz az egyetemi fakultásokkal.

Daszkalov bolgár exkövet gyilkosa. Prágából jelenti: Daszkalov volt prágai bolgár követ gyilkosának, Nikolov Atanasnak bünpörét november 13-án tárgyalja a prágai esküdtszék Kratochvill bíró elnöklétével.

Fehér rabszolgakereskedők. Stralsundból jelenti: A holland határon elfogtak egy Ritter Kornél nevű embert abban a pillanatban, amikor egy fiatal leányt akart a határon átsempészni. A férfit átadták a német hatóságoknak. Ritter előadta, hogy egy hollandi büntársával együtt nyár óta mintegy 50 fiatal leányt csempésztek át Hollandiába. Néhány nap előtt ebből az ügyből kifolyólag a stralsundi kikötőben horgonyzó egyik motorcsónakon elfogtak egy Kjörk nevű dán alattvalót. A rendőrségen Kjörk előadta, hogy kereskedő, később azonban bevallotta, hogy leánykereskedéssel foglalkozik. Kjörk együtt működött Ritterrel és egy másik hollandi kereskedővel és összeköttetések vannak orosz, finn, lengyel, csehszlovák és magyar leánykereskedőkkel. A német hatóságok a vizsgálat eredményét közlik az összes államok kormányaival.

* A lakásinség meg van oldva és ki a vezető? Weitersehan János festékaru nagykereskedő, Veliki Beeskerek. Tessék megnézni a kirkakatát, ott mindenki meggyőződhetik, hogy csakis elsőrendű árut tart raktáron a legjutányosabb ár mellett.

* **Atulásokat és csekkíráásokat** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valuta-biztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület.** Telefon: **Pénztár 16. Vezérigazgató 52.**

* **Katonai felvilágosítást** ad a közönségnek naponta délelőtt személyesen, valamint levélelileg is az **Információs iroda Suboticán, Aleksandrova-utca 9. sz.** Felvilágosít mindenkit, mennyi ideig köteles szolgálni, ki nem köteles szolgálni és milyen módon kell eljárnia, hogy szolgálati kötelezettsége alól felmentessék. Mindennemű, a katonai ügyekre vonatkozó dolgokban eljár.

Legújabb divatu csipő-passe-ok, halesontnélküli fűzők, haskötők, melltartók a legelegánsabb kivitelben készülnek **Arnstein Józsánál** Veliki Beeskereken, Alkotmány-u. 23., I. 8. Vidéki rendelést csipő- és schlussméret beküldése után pontosan eszközöl.

* **Vas- és fémöntvényeket Krausnál, Veliki Beeskerek.** — Telefon szám 329.

Különleges selyem és gyapjú Jumperok, mellények, ruhák érkeztek. Kalapokban nagy választék! Kalapvasalást és alakítást jutányos áron vállal: 1613 **ASZLÁNYI JULIA.**

Elfojtották a bajor ellenforradalmat.

Ludendorffot és Hitlerert elfogták.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, nov. 10.

Müncheni jelentések alapján egyre tisztábban bontakozik ki a bajorországi események képe. A bajor kormányt nem a Ludendorff-Hitler-Kahr-Lossof szövetség akarta megdönteni, hanem a két csoport egymással került szembe. Az egyik oldalon Kahr és Lossof, a másik oldalon Hitler és Ludendorff állnak.

Az egész ellenforradalom mozgatója Ludendorff, akinek szerepe emlékeztet az 1920-iki Capp pucusra.

Ruprecht trónörökös szikratáviratot küldött Stresemannak, amelyben elítéli Hitler agitációját.

A birodalmi védősereg blokkolta München.

Általában azt hiszik, hogy a puccs nem lesz hosszú életű.

Württemberg és Ausztria elzárták a bajor határt. A vonatok csak a bajor határig járnak.

A Wolff-ügynökség jelenti hivatalosan: A müncheni véderőparancsnokság épületét a birodalmi csapatok ma délután erős küzdelem után elfogták. A veszteség mindkét részen csekély. Ludendorffot és Hitlerert elfogták.

Létszámredukció a megyénél.

Tizenegy alkalmazottat bocsátottak el a központi szolgálatból

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, nov. 10.

Annakidején megírta a „Torontál”, hogy a belügyminisztérium rendeletet adott ki a kevésbé fontos ügykör betöltő, feles számú megyei tisztviselő elbocsátására. Az utasításnak megfelelően a megyei hatóságok előterjesztést tettek azokról a tisztviselőkről, akik leginkább nélkülözhetők. Százalékarányban kifejezve legtöbb helyen körülbelül tíz százalékát a hivatalnoki karnak vették fel a jegyzékbe.

A beküldött javaslatok alapján a napokban döntött végérvényesen a belügyminisztérium. A határozatot a legtöbb megye már megkapta s ebből kitűnik, hogy a minisztérium a legtöbb esetben helyt adott az előterjesztésnek és a javaslatba hozott tisztviselőknél többet nem mentett fel a szolgálatból.

Torontál-Temesmegye vezetőségéhez érkezett belügyminisztériumi leirat szerint a megyétől tizenegy személyt bocsátjanak el, még pedig hét tisztviselőt és négy hivatalszolgát. A járásokban, illetve főszolgabíroságokban négy tisztviselőt ért a redukció. A megszüntetett állások között van a belacrkvai alszolgabírói állás, mely már hosszabb idő óta betöltetlen.

A rendeletnek egyik érdekes kitétele, hogy azon tisztviselők helyébe, akik időközben kiléptek a közszolgálatból, vagy akiket elbocsátottak, nyugdíjaztak és nyugdíjképesek — és a redukció folytán elvesztették volna állásukat — utólagosan másokat kell javasolni, úgy hogy tulajdonképpen a redukció még nem ért véget és újabb elbocsátások várhatók.

A kiredukált megyei alkalmazottak különféle nemzetiségűek.

az összes jegyek elővételben elkeltek.

Az előadásokat pontosan fél kilenc órákor kezdik meg.

A tüzoltótestület műkedvelőgárdája is erősen készülődik a „Csók-vásár” és a „Lotti ezredes” előadására. A szereplők névsora magában is elég garancia arra, hogy nívós, minden tekintetben magas színvonalon álló előadásban lesz része a közönségnek. A két darab november 15., 16., 17. és 18-án megy a városi színházban. Az előadások tiszta jövedelmét a tüzoltófelszerelés kiegészítésére és utánpótlására fordítják.

SZÍNHÁZ.

Terike. Az Ady-Társaság Színháza ma, szombat és holnap vasárnap este mutatja be Földes Imre darabját, a „Terike”-t, mely nemrégiben Suboticán került színre nagy siker mellett. Ezuttal két suboticai, Sz. Farkas Teri és Szabó Marci vendégszereplésével kerül a darab színre, akik Nyárai Rezsővel és a gárda ismert közkedvelt tagjaival — a próbák után ítélve — oly nívós előadást fognak nyújtani, hogy a közönséget már az első pillanatban megnyerik.

A két előadás iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult, hogy néhány darab másodemeleti helyet kivéve,

Közgazdaság

Két nagy hajózási vállalat egyesül. Piuméből jelenti: A Levante magyar tengerhajózási vállalat fuzionál az „Atlantika” gőzhajózási társasággal. Mindkét vállalatnak együttesen hetven tengerjáró van a börtökában. A fuziót véglegesítő tárgyalások a napokban megindulnak.

Árlejtések. A zagrebi állami vasutagazgatóság ezernyolcszázötven gázlámpa szállítására árlejtést írt ki.

A hadügyminisztérium tengerészeti osztálya hatezer tonna darabszén szállítására árlejtést hirdet.

Románia kölcsöne meghiusult. Bukarestből jelenti, hogy a Wickens-féle angol tárgyalások a három millió fontos, azaz mintegy két és háromnegyed milliárdos kölcsönre nézve teljesen meghiusultak. A kormány most Franciaországban igyekszik ötszáz millió francia frankos kölcsönt szerezni, ez a kölcsön mintegy hat milliárd lejnek felelne meg.

Mennyi pénzt lehet kivinni Németországból. Berlinből jelenti: Október 25-től kezdve Németországból 500 aranyáranykinnát megfelelő összeget szabad kivinni a külföldre utazóknak.

A jasyi mezőgazdasági kiállítás kudarcra. Jasyból jelenti: A mezőgazdasági kiállítást tegnap bezárták. A deficit négy millió lei.

Stinnes ténfoglalása Törökországban. Konstantinápolyból jelenti: A lapok nagy szenzációként közlik, hogy az amerikai Chester-csoport törökországi képviselője, Kennedy Chester koncessziókat ajánlott fel Stinnesnek. Stinnes a koncessziókat nem fogadta el, mert arról értesült, hogy a török kormány az amerikai csoport huzavonája miatt amugy is megsemmisíti a koncessziókat. A konstantinápolyi sajtó arról értesült, hogy Stinnes közvetlenül a török kormánytól akarja megszerezni az engedélyeket.

TÖZSDE

November 9.

Beograd. (Zárlat.) Páris 492, London 38150, Newyork 8550, Genf 1522-50, Milano 380-50, Prága 249, Wien 012, Koppenhága 1440.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00002-75, Budapest 00305, Prága 1644-25, Wien 00079-50, Szófia 500, Bukarest 280, Beograd 652-50, London 2501, Páris 3190.

Budapest. (Zárlat.) Beograd, dinár 227-241, Bukarest 101-114, Lei 102-115, London 87700-92100, Angol font 88800-92600. A többi változatlan.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(103)	112
Magyar Alt. Hitel	(587)	585
Pesti Magy. Keresk.	(910)	945
Lezárt és Pénzv.	(68)	75
Pesti Hazai [ex jog]	(2750)	3100
Hermes váltóüzlet	(50)	55
Salgótarjáni	(466)	473
Rimamurányi	(83)	92
Égisz	(20)	23
Dél cukor	(330)	355
Horvát cukor	(725)	800

Voronov tanár fiatalitási műtétei.

Párisból jelentik: Nagy sikere volt Voronov dr. fiatalitási módszerének a francia sebészek most megtartott kongresszusán. Dartignes és Baudit híres sebészek vetített képekkel bizonyították be a csimpánz-mirigyek átültetésének csodás hatását. Eddig 44 ilyen műtétet hajtottak végre és mind sikerrel jártak. A megfiatalított emberek közt szerepel többek közt egy párisi nagyiparos, aki már munkaképtelen volt, egy tanár, aki nyugdíjaztatni akarta magát, egy mérnök, aki nem tudott naponta többet dolgozni két óránál, egy hírlapíró, akinek már kezdett begyepesedni az agyveleje és ezek most valamennyien fiatalos erővel folytatják mesterségüket. Voronov az ülés után a kongresszus tagjait meghívta a klinikájára, ahol jelenlétükben két öreg orvoson hajtott végre a mirigyátültetést és ezek most maguk fognak majd beszámolni az eredményről. Ugyáztik, hogy Voronov, akit már több kudarc ért Párisban, most újból kiáll a siker porondjára s ha ez a távirati jelentés igaznak bizonyul, nem eredménytelenül.

Karel Capek.

Akit a prágai Shawnak, a csehszlovák Molnár Ferencnek neveznek. — Három Capek-szindarab az osztrák császárvárosban.

Wien, nov. 9.

Elhamarkodott kritikuskok úgy is nevezték, hogy prágai Shaw, lelkes hívei mindenesetre megegyeznek abban, hogy ő a csehszlovák Molnár Ferenc. Végül az igazság az, hogy ő a Karel Capek. Karel Capek ma a legnagyobb divat Wienben. Egy prágai fiatal költő, akinek a keresztnevében egy „e“-vel, a vezetéknevében egy accent éguivel komplikált cseh nevet azelőtt alig hallották, híressé lett ezen a héten, miután már Prága, Berlin és London valamiképpen ismertté teték az idegenhangzású és világhíre nem nagyon alkalmas nevet. A wieni művészeti élet sajátos helyzet-energiája, a művészi központnak az ereje, — aminek a jellegét ez a kuplék szerint haldokló meseváros semmiképpen sem akarja feladni — szárnyára vette az ismeretlen költőt és azokkal a rendkívüli eszközökkel, amiket a wieni siker jelent, indítja el most igazában világhódító útjára.

Mindenesetre érdekes ember, Prá-

gában nem is egy, hanem két Capek él és az volt a debütjük, hogy a két Capek-fivér három évvel ezelőtt irt közösen „Rovarok“ címmel egy rendkívül érdekes darabot, amelynek vakmerő újszerűsége és forradalmi modernsége egészen új utat világított a szinpad irodalomban. Karel Capek a tehetségesebb. W. U. R. című darabját, ami rövidítése a „Werstands Universal Robots“ címnek, a múlt esztendőben mutatta be Berlinben Robert Jenő színháza, majd Londonban került színre, ahol még ma is adják. „Makropulos“ című másik színműve csak cseh nyelven került színre a múlt évben és egészen új hangjával, keserű, mély és vakmerő filozófiájával a színeket játszó szavak mögött szintén kétségtelenné tette, hogy aki ezeket a színműveket írja, ha nem is a prágai Shaw és nem is a csehszlovák Molnár, mégis érdekes új csillag a szinpadirodalomban és színművei olyan igérvények, amelyeket pontosabban be fog váltani, mint ahogy szinpad szerzők egyébként a váltóikat szokták.

Előrelátható volt már a szezon elején, ami feltartóztatlan biztonsággal bekövetkezett. A wieni színházak rávetették magukat az új csillagra és egyszerűen versenyt futottak egymással Capekért. Három színház vetekedett az elsőbbségért és végül kettő holtversenyben futott be elsőnek, a harmadik pedig néhány hosszal lemaradt. A „Neue Wiener Bühne“ a múlt héten mutatta be a „W. U. R“-t, a „Raimund-Theater“ egy napra rá a „Makropulos“-t és a „Deutsches Volkstheater“ most készül az „Insekta“ című darab bemutatására. Egészen Capek-szezon támadt így Wien különböző színházaiban. A Capek névtől visszhangzik az egész színházi élet, a kritikusok már csapkodnak, ha Capekról van szó és az egyik szellemes kritikus egy meghívást ezzel hártott el magától az

egyik Capek-premier után: „Majd egy Capek-mentes napon!“

A W. U. R. érdekes problémával foglalkozik. Kétezer év múlva olyan fejlődött lesz a technika, hogy az emberi munkagárák, laboratóriumok titokzatos kamráiban embereket állít elő. Külön osztályokban fonják az idegszálakat, külön műhelyekben gyártják a szemeket, a fogakat és külön műhelyekben szövik a sejtzöveteket. Kétheti munkával előállítanak ilyen mesterségesen készült embereket, ezek az ugynevezett „robotosok“, a kik élnek, mozognak, beszélnek, akiket számmal etetnek, akik minden emberi funkciót gépies pontossággal teljesítenek, akiknek agyműködése olyan tökéletes, hogy nyelvek megtanulásának befogadására is képes. Általában minden emberi funkcióra képesek, csak érezni, szeretni, vagy ami ezzel egyértelmű, szenvedni nem tudnak. Az eikoptált, elhasznált embergépek belekerülnek a zuzómalomba, hogy anyagukat megmentésük újabb robotosok előállítására felhasználhassanak. A darab költői gondolata, ami megrendítő közvetlenséggel tör elő a gépek zakatolásából és az egész fantasztikumból, az, hogy a szerepet az a vérkeringés, mely nélkül emberi élet el nem képzelhető. A robotosok fellázadnak alkotóik ellen, kipusztítják az emberiséget és végül, hogy tovább fennmaradhasanak, az utolsó életben maradt embertől, mint az életbenmaradás egyetlen és nélkülözhetetlen kellékét, utasításul a szeretet krisztusi kötelességét kapják. A költői gondolat művészi ihletességgel formálódik egy érdekes darabbá: nem szocializmus és nem kommunizmus, amit hirdet, lázas utópia egy újszerű színmű keretében. A rendezőnek a feladata ennél a színműnél majdnem kongeniális a színműrővel. Róbert Jenő rendezése művészi eszközökkel vitte közel Capek da-

rabját a nézők értelméhez és szívéhez.

A Makropulos talán még érdekesebb, mindenesetre színszerűbb. Rudolf császár udvarában élt egy orvos, Hyeronimus Makropulos. A császár, aki félt a haláltól, megparancsolta az orvosnak, hogy találjon fel egy szert, ami a hosszú életet biztosítja. A görög orvos elkészítette a csodaszert, de a császár félt, hogy megmérgezik és meghagyta, hogy próbálja ki előbb az orvos a leányán. A császár időközben meghal. Elina Makropulos életben marad és háromszázharminc éve él és szenved és éli végig az élet minden megisméltető csalódásait, minden formában és minden változásban. Az egész darab bravuros komédia a nő küzdelmei körül, hogy az elvesztett receptet visszaszeresse. A recept végre megkerül és senki sincsen, akinek kellene. Hiába szónokol az egyik az élet rövidsége ellen, hiába mond kemény, dörgedelmes szavakat a természet szük-markuságáról, hogy az élet olyan rövid, hogy az ember még a gyümölcsét sem éri meg annak a fának, amelynek magját elvetette, hiába érvel egy másik, hogy a csodaszert az emberi társadalom igazi arisztokráciáját lehetne megteremteni, mindenki fél a hosszú élettől és egy gyertyalángon, amelyiken elégetik a receptet, elhamvad az örök élet bizzar ötlete is. Érdekesítő darab, bravuros, új beállításban. Ahogy a W. U. R.-nál a rendező a társszerzője Capeknek, itt is szüksége van egy társszerzőre, arra a művészi instrumentumra, amelyik a 330 éves nő alakját lehetővé tudja tenni. A wieni Raimund-Theaterben Leopoldine Konstantin hatalmas skáláján hihetően hangzik Capek fantasztikus mondanivalója. Művészi alakítása egymagában egyenértékű a reinhardt rendezésével. Orgonabugász hangján szárnyat kaptak a szavak, amelyeknek nagy utat kellett tulszárnyalniok... Capek nevét mindenesetre érdemes megjegyezni... Herczeg Géza.

Kötő- és szövőgépek

és összes kellekei a legelőnyösebben ismert cégek től, mint: Wilhelm Barfuss, Apolda Felix Lederer W. en, Friez Schuster Chemnitz, Sander und Graff Chemnitz, nagy választékban és mérsékelt árakon Jugoszlávia egyedüli képviselője

KOZMA ALFRÉDNÉL Osijek, I. Županijska u. 42.

2059

Tűk minden számban állandóan raktáron.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Bocskerek, Etvesova u. 5.

Állandó nagy választék!

Nagyban és kicsinyben!

Pénzt visszahozunk!

1923 október 30!

1923 október 30!

Mindenki, aki ezen a napon vásárolt nálam rőfösárut, hozza el a vásárlás alkalmával kapott pénztári szelvényt, visszafizetem a teljes összeget, amit a rőfösáruért fizetett.

Trebič Gavoslav a „Kék golyóhoz“, Vel. Bocskerek

Aleksandrova ulica (Főutca).

Novemberben 1 nap ismét ingyen árusítok.

Nagyban és kicsinyben!

1579

Állandó nagy választék!

Kolbász-estély

a „FEHÉR GALAMB“-nál!

Szombaton, nov. 10-én este a „Fehér galamb“ vendéglőben Papinova (Árpád) u. 15. táncosal egybekötött kolbász-estély lesz. A háziasszony elkészített jó kolbászhoz most érkezett kitűnő rámpással fogok t. vendégeimnek szolgálni. A zenét Nákies bácsi kőszkedvelt zenekara szolgáltatja. Számos látogatást kér: 1984 SZOBCSÁK FERENC, vendéglős.

Tiszta és hűdmelegreket a legpontosabban javít helyben és vidéken 827

M. Rezső és Társa műszaki iroda és kereskedés

Veliki Becskerek, Szerlityeva 2. Raktáron tart gyenge- és erősáramu villamos-felszerelési cikkeket. Eladás nagyban és kicsinyben.

Nagyobb mennyiségű, feltöltéshez alkalmas

föld

kapható. A föld az erre igényt tartó fél saját igái- val hordandó el. 2070 Cim a kiadóban.

Óvadékképes 27 éves

vaskereskedő

keres bizalmi állást, esetleg vidékre is.

Szisztárovičs Vilmos
Laudon-utca 21. 2078

Ruhabevásárlók figyelmébe!

Nagy áruhalmozódás miatt mélyen leszá- litott árak mellett kiárusításra kerülnek:

Női- és leánykatéllkabátok, plüs-, posztó-, velour- és szőrméből, eredeti bécsi modell- darabok, férfi- és gyermeköltönyök, télikabá- tok, rövid és városi bundák.

Mindennemű szőrmecikkek. 2050 Külön mértékosztály.

Angol és cseh szövetekkel dusan felszerelve.

FRANK LAJOS ruhaáruháza V. Becskerek.

A város legforgalmasabb helyén, a központban, egy jóforgalmu

fűszer- és csemegeüzlet

más vállalkozás miatt szabad- kézből igen jutányos áron azonnal eladó.

2062 Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Egy öl elsőosztályu, száraz, egészséges

bükkhasáb tűzifa 700 dinárért

Telefon 246. kapható minden mennyiségben Telefon 246.

Gergely Samu fakereskedő telepen

Irodának keresek egy üzlethelyiséget

vagy egy különbejáratu szobát, lehetőleg a város központjában.

Cim a kiadóhivatalban. 2084

Egy irodistanó,

aki a magyar és német levelezésben és gépirásban jártas, (szerb nyelvet bírók előnyben részesülnek) azonnal felvétetik

Schneider János dobozgyárában. Ugyanott segédmunkások felvétetnek.

Buziásfürdőn (Románia) a

Post Hotel

(3. sz.) teljes berendezéssel együtt azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál 2083

Batos ispán kerestetik.

Ajánlatok Schlesinger Dezső földbirtokos Dombóij címre kéretnek. 2085

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Beckerek, Obiliceva (Zápolya) u. 1. sz.

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatvány- raktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.

Értesítés.

Tudatom városunk közönségével, hogy a **Krunska utca 17. sz. alatt**

egy modern polgári vendéglőt

létesítettem és azt **folyó hó 14-én, szerdán** ünnepélyesen megnyitom. Ezen alkalomra sikerült **Prandel Károly** szobrászművész urat megnyernem, ki a zenét egy általa konstruált hangszerezen szolgáltatja.

Programja a következő:

1. *Marsch* az „Eladott menyasszony” című operából
 2. *Intermezzo* a „Leichte Kavallerie” című operából
 3. *Keringő* „Rosen aus dem Süden.”
 4. *Dalok*. a) „Die Post im Walde.” b) „Die Waldandacht.”
 5. *Egyveleg* „Tutti-frutti.”
 6. *Couplet* „Der Unterschied zwischen Stadt und Land.”
 7. *Marsch* a „Washington Post”-ból. (Amerikai.)
- SZÜNET.**
8. *Overture* a „Paraszt és költő” c. operából
 9. *Keringő* „Estudiantina” (Spanyol románc.)
 10. *Nemzetközi dalok.*
 11. *Couplet* „Moja nova draga.”
 12. *Orosz dalok.* (Volgalied.)
 13. *Tréfás dalok.*
 14. *Marsch* „Musiki.” (Cseh.)

Kitűnő ételek és italokról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodik

Sebestyén Kálmán

2066

vendéglős.

Egy jókarban levő ²⁰⁶¹

kis családi ház eladó.

Bajza utca 2080. sz.

Ház eladó,

mely áll 7 szoba, 3 konyha és összes mellékhelyiségekből. Vétel esetén egy utcai lakásba, 3 szoba és konyha, azonnal beköltözhető. Ugyanott egy mángorló eladó. ²⁰⁶⁴

Gundulityeva (Toldi Ferenc) u. 18. szám.

ÜGYES UTAZÓ,

ki a pálinkaszakmában huzamosabb ideig utazott és a Bácskában és Szerémségben jól be van vezetve, szerb, magyar és német nyelvismerettel, kerestetik. ²⁰³¹

Írásbeli ajánlatokat „Schmolka” hirdetője Novi Sad, Futoski put 2. továbbít.

A Nagybecskerekeli tengerifeldolgozó és olajgyár rt. ²⁰⁷¹

azonnali belépésre megbízható, ügyes

lóapolót keres.

Zsákok jutából, lenből és kenderből

Szalmaszákok, viszontelárusítóknak gyári árban. Lisztes-, só-, szilva-, komlózsákok. Jutahessianok minden minőségben. Használt zsákok.

Kocsi- és vagon-takaró ponyvák

minden méretben rendelésre azonnal elkészíttetnek.

Zsinegek

minden vastagságban és minőségben. Kötél-árak és halászati cikkek. — Takaró legjutányosabban beszerezhetők: ⁵⁸

Avram Schiff

zsák-, zsinag- és ponyvanagykereskedő, zsák- és ponyvaköleszónél. Központ: Novi Sad, Futoski put 4. Telefon: 403. Sürgőnyeim „Jutesif”. Fiókok: Beograd, Kraljeva Marka 7. Telefon: 29-25. Sürgőnyeim: „kanapia”. Fiókok: Zagreb, Wien, Budapest — Kérjen árajánlatot!

Elsőrendű új zongorák érkeztek

bécsi gyártmányú legjobb békebeli anyagból. Épügy mindenféle **réz-, fa-, fűvós- és húroshangszerek**, azok kellékei és friss, legjobb német és olasz húrok.

Javítások: fűvós-, vonós stb. hangszerekből gyorsan és jutányosan eszközöltetnek. Egy tanonc felvétetik.

Lenhardt Antal első hánáti hangszerkészítő Veliki Bečkerek, Fő utca.

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, lámpa-, kép- és tükörárkereskedése
Veliki Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca. : Telefonszám 64.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Nagy választék a legfinomabb minőségű **Rosenthal-porcellánkészletekben** és menyasszonyi ajándékokban, mindenféle üveg- és porcellánkészletekben, dísztárgyakban, kínai ezüstállványokban és szentképekben kerettel.

Dus választék éttermi és vendéglői felszerelésekben a legfinomabb minőségben. Elvállalok mindenféle épületüvegezést és képkerepezést a legszebb kivitelben és a legjutányosabb áron!

Ujjonnan berendezett tükörjavítóhelyemben új tükörök készítését, valamint régi és vaktükörök borítását és mindenféle javításokat a legjutányosabb áron eszközölök!

Tekintse meg dusan felszerelt raktáramat, hol mindenki meggyőződik — vételkényszer nélkül — áruim kitűnő minőségéről és olcsóságáról.

Fakereskedők

részére olcsó bevásárlási forrás a

KOVINI BANK R.-T. faosztálya
Kovin (Bánát). 1897

Fűrés-, építőanyag úgy kemény mint puhafában, gömbfa, szélészka mindenkor raktáron. Kívánatra minden méret vágatik. Eladás en gros és detailban.

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság (Mayer bank) Veliki Bečkerek.

HIRDETMÉNY.

A pénzügyminiszter ur 34624/923. számú rendelete alapján a **deviza- és valutakereskedésre**

az engedélyt megkaptuk, miért is szolgálatainkat ezennel felajánljuk. Kiterjedt régi üzleti összeköttetéseinknél fogva abban a helyzetben vagyunk, hogy a megbízásokat mindennemű bank- és váltóüzletre, de különösen a deviza, valutaüzleteket és valutabiztosításokat mindenkor a legpontosabban, leggyorsabban és legelőnyösebb feltételek mellett eszközölhetjük.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az üzletek gyorsabb lebonyolítása végett intézetünk székházában az első emeleten külön devizaosztályt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság.

2047

Nagy kupola olvasztóm

üzemben van!

Gyártok minden mennyiségű és súlyú vas- és fémöntvényeket elsőrangú kivitelben. Vállalom azok megmunkálását. Kazánkovács munkák, új tüzszekevények, csőfalak készítését és foltázásokat vállalom. Autogónheggesztés és vágás. Nikkelezés és galvanizálás.

Krausz Gyula

vas- és fémöntvények Veliki Bečkerek, Gundulityeva utca 7. szám.

Telefon 329.

Telefon 329.

1610

Középkorú, jól főző

SZAKÁCSNŐ

ki a gazdasághoz is ért, plébániára

KERESTETIK.

Cím a kiadóhivatalban. ²⁰⁵²

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombirozott zsákokban ²⁹⁹

Vesica Emilnél Suboticán, Stosova u. 3.

Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Disznózsirt

minden mennyiségben vesz ¹⁶⁴²

Ignatz Wehner, Vel. Bečkerek.

Leszingova (Kossuth) u. 112. sz.

HÁZ

szabadkézből azonnal eladó. Vétel esetén azonnal be lehet költözni.

Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál

Üveg-, porcellán- és lámpa-árakban, valamint képkerekek- és tükörökben nagy választék!

Vendéglői felszerelések, üvegszervizek és konyhaberendezések a legolcsóbban ¹⁷²¹ beszerezhetők

Drobac Bogdan

üveg-, porcellán- és lámpaárkereskedésben Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Baza-tér), a városi mérleggel szemben.

Mindenféle tükörjavítást olcsón és pontosan eszközölök.

Városi jódo gyógyfürdő Novi Sad. ⁴⁰

Pansio rendszer. — Kitűnő ellátás és szobák. — Iszapkezelések, sófürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarclámpa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos.

Nyitva egész évben. Téli kura.

1948

Amerikan Line

Alapított 1871. évben

Rendes személyszállítás

Hamburg—Newyork

két és háromsávos gőzhajókkal „Mandzsuria” 13639 tonna, „Mongolia” 13339 tonna, „Finland” 12222 tonna, „Kronland” 12222 tonna, „Minnekahda” 17221 tonna. Különlegesen berendezett kabinok és harmadosztály. Kitűnő ellátás. Felvilágosítást díjmentesen ad Amerikan Line, Beograd: Karagyorgyeva u. 91. sz. Zagreb: Trg I. 16. Ljubljana: Marijin trg 2. sz. Vel. Bečkerek: Rasić Djordje, Svetosavska utca 18. Gruz: Obala. Bitolj: Bankarska utca 12. sz.